

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye'nin Dünya Basın Özgürlüğü endeksinde en kötü durumdaki ülkeler içinde olduğu, bir çok basın ve medya kuruluşunun sansür ve oto sansüre maruz bırakıldığı, öte yandan gazetecilerin işsizlik, tutuklama, göz altı tehditlerinin altında işlerini yapmaya çalıştığı bilinmektedir. Türkiye'de bir yandan halkın vergileri ile desteklenen ve aynı zamanda halkın gündemini manipüle eden belirli kurum ve kuruluşların sayısı her geçen gün artarken öte yandan bağımsız gazeteciler ve gazetecilik platformları ise sistematik baskılara maruz kalmaktadır. Bağımsız gazetecilik yapmak isteyen, iktidarın politikalarını eleştiren veya talep edildiği şekilde övmeyen kişi ve kurumlar kriminalize edilmekte, haber takipleri kısıtlanmakta ve gazetecilik yapmaları engellenmektedir.

Van'da 7 Eylül 2020 tarihinde evi basılarak göz altına alınan Gazeteci Oktay Candemir'in nigöz altına alınma gerekçesinin "bir televizyon dizisinin karakterlerine yönelik eleştirisi olduğu" kamuoyuna daha önce yansımıştı. Van yerelinde ve ulusal/uluslararası basın kuruluşlarında çok sayıda nitelikli haber ve yorum yazıları çıkan bir gazetecinin evinin keyfi bir şekilde basılarak ve bir gerekçe gösterilmeyerek gözaltına alınması uluslararası hukuka, anayasaya, demokratik toplumun gereklerine ve gazetecilik mesleğinin ilkelerine saldırıdır. Hukuki bir gerekçe gösterilmeden evine yapılan baskınla gözaltına alınan Gazeteci OKTAY Candemir'in tüm dijital materyallerine el konulmuş, pandemi koşullarına rağmen gerekçesiz bir şekilde bir gece göz altında kalmıştır. Söz konusu yargılama süreci takipsizlik ile sonuçlanmış ise de basın tarihi ve ifade özgürlüğü açısından trajikomik bir vaka yaşanmıştır. İddianamede "suçtan zarar gören" olarak "Osmanlı Padişahları" ibaresinin konulmuş olması bu süreçlerdeki keyfiliği açığa çıkarmaktadır. Herhangi bir kişinin şikayeti veya zarar görmesi üzerine açılmayan bu keyfi yargılama ve denetimli serbestlik sürecinde, bir gazetecinin haber takibini kısıtlamış, dijital materyallerine el konulmuş ve kovuşturmaya yer olmadığına dair karara rağmen hala iade edilmemiştir. Söz konusu gazeteci, halen haber takibi süreçlerinde keyfi bir şekilde takip edilmekte, haber için görüşme yaptığı sırada bile keyfi muamele ve saldırılara maruz kalmakta ve başta Akit olmak üzere iktidar partisine

müzahir yayın merkezlerince hedef gösterilmektedir. Sadece CANDEMİR değil birçok gazetecinin fiziksel saldırılar da dahil birçok saldırıya maruz kaldığı ülkede gazetecilerin korunması hukuk devleti ve demokrasinin gereğidir.

Bu bağlamda:

- 1) Gazeteci CANDEMİR, bir TV dizisinin karakterlerine dair yaptığı bir değerlendirme ile yüzyıllar önce mevt olmuş padişahlara nasıl bir zarar vermiş olabilir? Buna istinaden gözaltı ve yargılama süreci hangi saiklerle başlatılmıştır? Bu haksız gözaltı sürecini başlatan kamu görevlileri hakkında bir soruştırma başlatacak mısınız?
- 2) TV dizi karakterlerine yönelik değerlendirme, analiz ve yorum yapmanın gazeteciler için belirlenmiş kısıtlar mevcut mudur? Bu kısıtlamaların hukukî dayanakları nelerdir?
- 3) Gazeteci CANDEMİR'in iřini yapmak için ihtiyaç duyduđu dijital materyalleri ne zaman iade edilecek?
- 4) Gazeteci CANDEMİR'in haber takibi sırasında takip edilmesi talimatını Bakanlığınız mı yürütüyor? Bir esnaf ile röportaj yaparken esnafın polislerce tehdit edildiği iddiasına dair bir inceleme başlatacak mısınız?
- 5) Türkiye'de haksız ve hukuk dışı gözaltı, tutuklama ve hüküm verme nedeniyle hakkında yaptırım uygulanan kamu görevlisi 2019-2020 yılları için kaçtır?
- 6) Yapılmış haksız ve hukuksuz göz altılarının tazmin edilmesi için yürütölen bir çalışmanız mevcut mudur? Oktay Candemir'in zararlarını maddi olarak tazmin etmek amacıyla bir çalışma yürütecek misiniz? İşini yapması engellenen bu gazeteciden manevi olarak özür dilenmesi amacıyla bir girişim başlatacak mısınız?
- 7) Bakanlığınızın Türkiye'de gazetecilere ve basın emekçilerine yönelik saldırı ve hak ihlallerini raporlama çalışmaları mevcut mudur?
- 8) Türkiye'de saldırıya uğrayan gazetecileri korumak amacıyla bir çalışmanız olacak mı?